

Verzonden: donderdag 15 juli 2021 10:52

Onderwerp: Bestemd voor college en raad: provincie heeft geen juridische basis om in te grijpen in RES'en individuele gemeenten

Geacht college, geachte raadsleden,

In de bijlage treft u mijn bezwaar aan op het besluit van de provincie Utrecht op 30 juni jl. over de motie 'RES in balans'. Er bestaat voor de provincie geen juridisch basis om inhoudelijk te interveniëren in de uitkomsten van de diverse RES-sen, laat staan een regierol te pakken.

Met vriendelijke groet,

Brigitte Bloem
Harmelen

Harmelen, 15 juli 2021

Betreft: besluit M49A RES in balans (30 juni 2021).

Geachte leden van Provinciale Staten, geachte leden van Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Bij deze teken ik bezwaar aan tegen het besluit dat genomen is over de motie 'RES in balans' op 30 juni 2021 met de volgende inhoud:

Verzoekt het college:

- *de RES-regio Amersfoort bij de uitwerking van trede 4, te verzoeken de zoeklocaties voor wind-energie versneld te onderzoeken en gemeenten hierbij actief te ondersteunen waar nodig.*
- *Als provincie haar regierol op te pakken en zich in te spannen voor een gebiedsgerichte evenwichtige verhouding tussen zon-pv en windmolens in de RES 2.0 van zowel RES Amersfoort als RES Foodvalley.*
- *Om wanneer er locaties afvallen, bij nieuwe zoekgebieden haar rol aan de RES-tafel te gebruiken om eerst te zoeken naar locaties die leiden tot een evenwichtige verhouding tussen zonnepanelen en windmolens.*

Bezwaar op besluit:

Mijn bezwaar richt zich op het punt dat er voor de provincie geen juridisch basis is inhoudelijk te interveniëren in de uitkomsten van de diverse RES-sen, laat staan een regierol te pakken. Deze juridische basis zou er alleen zijn indien wordt voldaan aan de 5 punten uit de factsheet van het Nationaal Programma RES, zoals in het onderstaande citaat wordt vermeld:

Werken op basis van vertrouwen, interventie alleen als het écht nodig is

Het uitgangspunt voor de RES'en is wederzijds vertrouwen: "Partijen hebben er vertrouwen in dat (bestuurlijke) samenwerking ervoor zorgt dat de doelstellingen in de RES bijtijds gehaald worden." Toch zijn er situaties denkbaar waarin alleen samenwerking niet of onvoldoende werkt. Het klimaatakkoord noemt er vijf:

- *De situatie dat de RES'en niet optellen tot de landelijke doelstelling; voor Elektriciteit is dit tenminste 35 TWh grootschalig hernieuwbaar op land in 2030.*
- *De situatie dat de RES regio-overstijgende infrastructuurproblemen oplevert.*
- *De situatie dat een overheid in de regio niet meer wil deelnemen aan de RES-vorming, dan wel de RES niet wil verankeren in omgevingsbeleid.*
- *De situatie dat een RES niet tot uitvoering komt.*
- *Planningsafspraken die voortkomen uit de tafels Elektriciteit en Gebouwde Omgeving waarvan blijkt dat die niet gehaald (kunnen) worden.*

Aan geen van deze voorwaarden wordt voldaan, zodat u als Provinciale Staten een vernietigbaar besluit heeft genomen. Ik ga er van uit dat u z.s.m. maatregelen neemt om de nietigverklaring te effectueren.

Bezwaar op inhoud:

Dat de ene gemeente voor lagere turbines kiest en de andere gemeente in het geheel niet instemt met windturbines, bijvoorbeeld, heeft geen consequenties voor het bod van andere gemeenten binnen die zelfde RES. Het gaat hier om bestuurlijke afspraken om een gezamenlijke bijdrage aan het RES-bod te leveren met daarin een verdeling tussen de gemeenten binnen die RES. Dit wordt bevestigd door de beantwoording van een technische vraag die gesteld is binnen de Gemeente Woerden, waarin vijf gemeenten samenwerken en twee afwijken in hun bod. De afwijkingen in aanbod hebben geen invloed op het bod dat (in dit geval) de Gemeente Woerden doet, bleek uit de beantwoording.

Door in te stemmen met deze motie heeft de provincie zich een rol toebedeeld aan de RES-tafel. Gelet op het feit dat provinciale interventie in dit geval niet voldoet aan de gestelde voorwaarden, rijst de vraag hoe u deze rol aan de RES-tafel ziet. In het werkveld is al opgevallen dat de gedeputeerde er niet voor terugdeinsde, ruim voor deze motie, om wethouders en ambtenaren te benaderen van gemeenten die onvoldoende meewerkten aan een bod. Dit deed hij door bij voortduring druk op ze uit te oefenen zodat andere

gemeenten niet op hetzelfde idee zouden komen (om een lager bod te doen). Onnodig om te zeggen dat hij daarmee volledig buiten zijn boekje gaat.

Tot slot, hoewel de motie beperkt lijkt te zijn tot de regio Amersfoort en de Foodvalley, reikt deze over de hele provincie. De formulering van deze motie plus de weergave in de media heeft er toe geleid dat wet-houders buiten deze regio's dit als een dreiging opvatten en het als zodanig gebruiken om hun plannen binnen hun colleges en bij de gemeenteraden door te drukken. Terwijl de motie berust op een vernietigbaar besluit. Het juridisch kader ten spijt dat in het besluit met nummer PS2021MM06, eveneens op 30 juni 2021 aanvaard, is geschetst. U hebt spelregels afgesproken en daar houdt u zich niet aan.

Bovendien ontbreekt aan dit besluit het nodige, namelijk een zorgvuldige voorbereiding, zoals het vergaren van de nodige kennis en het afwegen van alle relevante feiten en belangen vóór er een beslissing wordt genomen. Hiervan lijkt geen sprake te zijn, zodat u ook niet heeft voldaan aan het zorgvuldigheidsbeginsel. Door op deze wijze verwachtingen te creëren drukken bestuurders van gemeenten besluiten door op basis van angst en koerst u af op onbehoorlijk bestuur. Alles op alles zetten om willens en wetens aan de opgave te kunnen voldoen en dat nog eens versterkt door het ontbreken van het zorgvuldigheidsbeginsel. U kunt dit herstellen door het voornoemde besluit nietig te verklaren.

Mijn bezwaar richt zich op de aangenomen motie. Hoewel deze gericht lijkt op de RES Amersfoort en Food Valley betreft het effect van deze motie de gehele Provincie Utrecht. Ik zal daarom de gemeenten binnen deze regio's in kennis stellen van uw onjuiste besluit. Zoals u weet werken in de Provincie 27 actie- en natuurgroepen samen die meer dan 50.000 handtekeningen hebben verzameld vooral tegen enorme windturbines. Ook zij zullen met een kopie van dit bezwaar in kennis worden gesteld.

Met vriendelijke groet,

Mevr. Dr. B.A. Bloem,
Harmelen,